

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

1. Псевдоними
2. Указател *this*
3. Основни ограничения при предефиниране на операции
4. Дефиниране на нови операции
5. Примери за предефиниране на операции

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

1

1. Псевдоними (алтернативни имена)

- Един и същ обект (променлива) може да се означава с няколко имена.
- Тази възможност се използва при предаване параметри на функции.
- Псевдонимите се използват в случаите, когато е необходимо да се избегне копирането на стойностите на аргументите или резултатите на функциите.

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

2

1. Псевдоними (алтернативни имена)

- Ако един псевдоним и неговият инициализатор са от един и същ тип, те представляват две имена на един и същ обект.
- Това означава, че всички операции, които се прилагат върху променливата, ще се отнасят до псевдонима и обратно.

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

3

1.1. Псевдоним като параметър на функция

```
void swap ( int &x, int &y )  
{  
    int buf;  
    buf = x;  
    x = y;  
    y = buf;  
}
```

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

4

1.1. Псевдоним като параметър на функция

- Когато се променя стойността на псевдоним, то в действителност се променя стойността на самата променлива;
- Ако псевдонимът е параметър на функция, променя се стойността на променливата, с която се извиква функцията;
- При предаване на обект чрез псевдоним, той не се копира и отпада необходимостта от неговото конструиране и разрушаване;
- Псевдоним като параметър на функция се използва за модифицируеми параметри.

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

5

1.1. Псевдоним като параметър на функция

```
class Point  
{  
public:  
    Point( void );  
    Point( float, float );  
    ~Point( void );  
    void print( void );  
    void neg( Point & );  
private:  
    float x;  
    float y;  
};
```

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

6

1.2. Константен псевдоним като параметър на функция

```
class Point
{
public:
    Point( void );
    Point( float, float );
    ~Point( void );
    void print( void );
    float dist( Point, Point );

private:
    float x;
    float y;
};
```

15.3.2020 г.

ПРЕДПОИМЕНАНИЕ НА ОПЕРАЦИИ

7

1.2. Константен псевдоним като параметър на функция

➤ За да се избегне копирането на обекта и извикването на деструктора при прекъсване изпълнението на функцията, е необходимо обектите да се предават чрез псевдоними.

➤ Тъй като обектите не трябва да бъдат променени от функцията, то се използват **константни псевдоними**.

15.3.2020 г.

ПРЕДПОИМЕНАНИЕ НА ОПЕРАЦИИ

8

1.2. Константен псевдоним като параметър на функция

```
class Point
{
public:
    Point( void );
    Point( float, float );
    ~Point( void );
    void print( void );
    float dist( const Point &, const Point & );

private:
    float x;
    float y;
};
```

15.3.2020 г.

ПРЕДПОИМЕНАНИЕ НА ОПЕРАЦИИ

9

1.3. Псевдоним като резултат на функция

➤ Функция може да върне псевдоним като резултат ;

➤ След като функцията прекъсне действието си, обектът, към който сочи псевдонимът, трябва все още да съществува;

➤ Функция, която връща псевдоним като резултат, може да се използва и от лявата страна на оператора за присвояване;

15.3.2020 г.

ПРЕДПОИМЕНАНИЕ НА ОПЕРАЦИИ

10

1.3. Псевдоним като резултат на функция

```
class Point
{
public:
    Point( void );
    Point( float, float );
    ~Point( void );
    void print( void );
    float &X( void );
    float &Y( void );

private:
    float x;
    float y;
};
```

15.3.2020 г.

ПРЕДПОИМЕНАНИЕ НА ОПЕРАЦИИ

11

2. Указател this

➤ Обектът става активен, когато се извика някой от неговите методи;

➤ Указателят **this** се инициализира автоматично да сочи към обекта, който е активен или, с други думи, указва към обекта, който го е създал;

➤ **this** е създаден, за да се осигури връзката между съответния обект и методите на класа.

➤ По този начин едно-единствено копие на методите на класа се използва от всички обекти на същия клас.

15.3.2020 г.

ПРЕДПОИМЕНАНИЕ НА ОПЕРАЦИИ

12

2. Указател this

```
class DList
{
    public:
        void append( DList * );
    private:
        DList *prev, *next;
};
```

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

13

3. Основни ограничения при предефиниране на операции

- Под **обобщени операции** се разбират такива операции, които се изпълняват за обекта като цяло, а не за отделните му членове.
- Каква операция ще се изпълнява - стандартна или обобщена, компилаторът разпознава единствено от контекста.
- Всички символи за операции в C++ може да бъдат предефинирани с изключение на **::, sizeof, ?:, . и ***

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

14

3. Основни ограничения при предефиниране на операции

- Не е възможно да се променят основните характеристики на операторите.
- Някои от свойствата на оригиналните оператори могат да се загубят след тяхното предефиниране.
- Първоначалната семантика на операторите не може да се променя.
- За съкратените комбинирани операции, като +=, -=, *= и др. при предефиниране не се запазват зависимостите между съставлящите ги операции.

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

15

3. Основни ограничения при предефиниране на операции

- Предефинирането на операторите се осъществява чрез **операторни функции**, които трябва да бъдат или методи на класовете, или да имат поне един параметър от тип class.
- Един и същ оператор може да бъде предефиниран многократно чрез множество операторни функции, които трябва да се различават по типа и (или) броя на параметрите си.

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

16

4. Дефиниране на нови операции

- Предефинирането на операторите се осъществява чрез специален вид функции, наречени **операторни функции**;
- Параметри на функцията са операндите на операцията, а резултатът от нея би могъл да се върне като върната стойност;
- Операция, декларирана като член на класа, има един аргумент по-малко от съответната "приятелска" декларация, тъй като обектът, за който се извиква, се подразбира като първи аргумент на операцията-член.

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

17

4. Дефиниране на нови операции

```
class Beta
{
    public:
        Beta& operator+( const Beta & );
        Beta& operator-( const Beta & );
    private:
        .....
};
```

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

18

4.1. Формат на бинарна операция

Като метод на класа

Записът **X @ Y** ще се интерпретира като

X.operator@ (Y)

- Всеки метод на клас има за първи неясен параметър указателя *this* към обекта, който активира метода и представлява първия операнд.
- Вторият операнд се предава като параметър на операторната функция.
- Връщаният резултат на операторната функция може да бъде обект от типа на обектите операнди и там да се съхранява резултатът от операцията.

15.3.2020 г.

ПРЕДПОИМЕНАНИЕ НА ОПЕРАЦИИ

19

4.1. Формат на бинарна операция

Като метод на класа

```
class A
{
    public:
        A operator-( const A & ); // x-y
        A operator*( const A & ); // x*y
};
```

15.3.2020 г.

ПРЕДПОИМЕНАНИЕ НА ОПЕРАЦИИ

20

4.1. Формат на бинарна операция

Като приятелска функция

Записът **X @ Y** ще се интерпретира като

operator@ (X,Y)

- Параметрите на функцията са обектите-операнди на операцията.
- Операторната функция е приятелска на класа на операндите и резултатът от операцията може директно да се запише в друг обект от същия клас.

15.3.2020 г.

ПРЕДПОИМЕНАНИЕ НА ОПЕРАЦИИ

21

4.1. Формат на бинарна операция

Като приятелска функция

```
class B
{
    friend B operator-( const B &, const B & );
    friend B operator*( const B &, const B & );

    public:
        .....
};
```

15.3.2020 г.

ПРЕДПОИМЕНАНИЕ НА ОПЕРАЦИИ

22

4.2. Формат на унарна операция

Като метод на класа

Записът **@X** ще се интерпретира като

X.operator@ ()

```
class A
{
    public:
        A operator-( void );// -x
        .....
};
```

15.3.2020 г.

ПРЕДПОИМЕНАНИЕ НА ОПЕРАЦИИ

23

4.2. Формат на унарна операция

Като приятелска функция

Записът **@X** ще се интерпретира като

operator@ (X)

```
class B
{
    friend B operator-( const B & );
    public:
        .....
};
```

15.3.2020 г.

ПРЕДПОИМЕНАНИЕ НА ОПЕРАЦИИ

24

4. Дефиниране на нови операции

Правило:

Всяка операция, която е член на класа, има един аргумент по-малко от съответната "приятелска" операция. Това е така, защото първият операнд на операцията-член е обекта, с който тя се извиква.

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

25

5. Примери за предефиниране на операции

```
const int ARRAY_SIZE = 24;
class IntArray
{
public:
    IntArray( int sz = ARRAY_SIZE );
    IntArray( const IntArray& );
    ~IntArray() { delete ia; }
    void loadArray( void );
    void showArray( void );
    int getSize( void ) { return size; }
    .....
private:
    int size;
    int *ia;
};
```

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

26

5. Примери за предефиниране на операции

```
class IntArray
{
public:
    .....
    IntArray& operator = ( const IntArray & );
    int& operator [] ( int );
    IntArray& operator ++ ( void );
    IntArray operator + ( const IntArray & );
    void operator += ( int );
    IntArray& operator += ( int );
    .....
private:
    .....
};
```

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

27

5.1. Дефиниции на конструкторите на класа

```
IntArray :: IntArray(const IntArray &oldIa)
{
    size = oldIa.size;
    ia = new int[size];
    for ( int i=0; i<size; ++i)
        ia[i] = oldIa.ia[i];
}
```

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

28

5.2. Дефиниции на инструменталните методи на класа

```
void IntArray :: showArray( void )
{
    cout << "Разпечатване на масива\n";
    for ( int i=0; i<size; ++i)
        cout << "ia[" << i << "] = " << ia[i] << endl;
}
```

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

29

5.3. Предефиниране на операции += И -=

Като метод на класа

```
class IntArray
{
public:
    // операция += (увеличаване с константа)
    void operator += ( int );

    // операция -= (намаляване с константа)
    void operator -= ( int );
    .....
};
```

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

30

5.3. Предефиниране на операции += И -=

Като метод на класа

```
IntArray myArray;  
myArray.loadArray();  
myArray.showArray();  
myArray += 5;  
myArray.showArray();  
myArray -= 10;  
myArray.showArray();
```

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

31

5.3. Предефиниране на операции += И -=

Като метод на класа

```
class IntArray  
{  
public:  
    void operator += ( IntArray & );    // +=  
    void operator -= ( IntArray & );    // -=  
    .....  
};
```

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

32

5.3. Предефиниране на операции += И -=

Като приятелска функция

```
class IntArray  
{  
    friend void operator += ( IntArray&, int);  
public:  
    .....  
private:  
    .....  
};
```

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

33

5.3. Предефиниране на операции += И -=

Като приятелска функция

```
void operator += ( IntArray &inAr, int a )  
{  
    for (int i=0; i< inAr.size; i++)  
        inAr.ia[i] = inAr.ia[i] + a;  
}
```

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

34

5.4. Предефиниране на операции + И -

Като метод на класа

```
class IntArray  
{  
public:  
    // операция + (събиране на два масива)  
    IntArray operator + ( const IntArray & );  
  
    // операция - (изваждане на масиви)  
    IntArray operator - ( const IntArray & );  
    .....  
};
```

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

35

5.4. Предефиниране на операции + И -

Като метод на класа

```
IntArray Obj1;  
IntArray Obj2( Obj1.getSize() );  
IntArray Obj3( Obj1.getSize() );  
Obj3 = Obj2 + Obj1;  
Obj3.showArray();
```

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

36

5.4. Предефиниране на операции + И -

Като приятелска функция

```
class IntArray
{
    friend IntArray operator+
        ( const IntArray &, const IntArray & );
public:
    .....
private:
    .....
};
```

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

37

5.4. Предефиниране на операции + И -

Като приятелска функция

```
IntArray operator + ( const IntArray &A, const IntArray &B )
{
    if ( A.size != B.size ){
        cout << "Различни размери\n"; getch(); exit(0);
    }
    IntArray newAr(A.size); // създаване на нов обект
    for (int i=0; i<A.size; i++)
        newAr.ia[i] = A.ia[i] + B.ia[i];
    return newAr;
}
```

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

38

5.5. Предефиниране на операции ++ И --

Като метод на класа

```
class IntArray
{
public:
    IntArray &operator ++ ( void ); // операция ++
    .....
    IntArray &operator -- ( void ); // операция --
    .....
};
```

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

39

5.5. Предефиниране на операции ++ И --

Като метод на класа

```
IntArray Obj;
.....
Obj++;
Obj.showArray();
```

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

40

5.5. Предефиниране на операции ++ И --

Като приятелска функция

```
class IntArray
{
    friend IntArray operator ++ ( IntArray & );
public:
    .....
private:
    .....
};
```

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

41

5.5. Предефиниране на операции ++ И --

Като приятелска функция

```
IntArray operator ++ ( IntArray &oldArray )
{
    for (int i=0; i<oldArray.size; i++)
        oldArray.ia[i]++;
    return oldArray;
}
```

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

42

5.6. Предефиниране на операция **индексиране []**

Задължително като метод на класа

```
class IntArray
{
public:
    // операция []
    int &operator [] ( int );
    .....
};
```

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

43

5.7. Предефиниране на операция **присвояване =**

Основните разлики между присвояване и инициализиране са следните:

- инициализирането може да бъде по-общо отколкото послементното присвояване;
- за присвояването на обекти и за инициализирането на обекти чрез присвояване се използват по подразбиране различни служебни функции.

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

44

5.7. Предефиниране на операция **присвояване =**

В редица случаи стандартната операция = просто няма да работи така, както се очаква.

```
void fun( void )
{
    IntArray obj1(20);
    IntArray obj2(20);
    obj1 = obj2;
}
```

Служебната функция-операция

```
IntArray& IntArray :: operator= ( const IntArray & );
```

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

45

5.7. Предефиниране на операция **присвояване =**

- При повторно дефинирана от програмиста операция се очаква, че нейните операнди са инициализирани.
- Затова е необходимо наличието на дефиниран от програмиста копиращ конструктор:

```
IntArray :: IntArray( const IntArray & )
```

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

46

5.7. Предефиниране на операция **присвояване =**

```
IntArray& IntArray :: operator = ( const IntArray &oldAr )
{
    delete ia;           // освобождава заетата от ia памет
    size = oldAr.size;   // изравнява размерите
    ia = new int[size];   // заделя нова област памет

    // копира
    for ( i=0; i<size; i++ ) ia[i]=oldAr.ia[i];
    return *this;
}
```

15.3.2020 г.

ПРЕДЕФИНИРАНЕ НА ОПЕРАЦИИ

47